

SŁUCHAJCIE I WSPIERAJCIE

– PRZEWODNIK DLA RODZICÓW I OPIEKUNÓW
DOTYCZĄCY EDUKACJI SEKSUALNEJ DZIECI

Ten przewodnik jest kierowany szczególnie do rodziców/opiekunów dzieci w wieku 5-11 lat. Znajdują się w nim informacje na temat edukacji seksualnej i jej celu, a także przedstawione są sposoby wspierania dzieci poprzez otwarte i świadome rozmowy. Omówiony został również temat przemocy seksualnej wobec dzieci – na czym ona polega i jak można zmniejszyć prawdopodobieństwo jej wystąpienia poprzez edukację dzieci na temat komunikacji i granic.

Pojęcia

Przemoc seksualna wobec dzieci:

Dochodzi do niej, gdy dzieci mają brać udział w czynności seksualnej lub zabawie o takim charakterze z osobą, którą nawet podziwiają i szanują. Może występować pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem, jak i pomiędzy dwójmą nieletnich osób, z których jedna ma władzę nad drugą.

Przemoc seksualna wobec dzieci przejawia się poprzez m.in. wymuszanie, zmuszanie, namawianie lub przekonywanie do udziału w czynności seksualnej. Może to być także czynność niewymagająca dotyku, np. obnażanie się, pornografia w jakiegokolwiek formie, grooming czy kontakt seksualny, niezależnie od tego, czy jest to kontakt bezpośredni, telefoniczny, internetowy, czy też innego rodzaju.

Wykorzystywanie seksualne dzieci może również obejmować filmy lub zdjęcia przedstawiające dziecko w sposób seksualny oraz treści skupiające się na genitaliach/okolicy odbytu dziecka.

Dobrze wiedzieć!

Głównym celem edukacji seksualnej nie jest przygotowanie dzieci do stosunków seksualnych, a dzielenie się z nimi wiedzą o ich uczuciach, granicach oraz ich tożsamości. Edukacja seksualna wzmacnia szacunek dziecka do samego siebie oraz zwiększa jego wiedzę o samym sobie. Silne i wyraźne poczucie tożsamości jest podstawą dobrego funkcjonowania w wieku dorosłym. Kiedy dziecko jest świadome swoich uczuć i swojej wartości, kształtuje pozytywny i bezpieczny obraz samego siebie.

Uwodzenie dziecka (grooming):

Osoba nawiązuje więź z dzieckiem w Internecie lub poza nim, aby wykorzystać je seksualnie. Uwodzenie dziecka, tak zwany grooming, może trwać długo, a rozpoczyna się zazwyczaj zbudowaniem zaufanej relacji z dzieckiem.

Uwodzeniem dziecka może być:

- Kontakt o charakterze seksualnym z dzieckiem
- Wyrażanie się na temat wyglądu lub ciała dziecka z podtekstem seksualnym
- Poproszenie dziecka o nagie zdjęcie
- Wystanie nagiego zdjęcia lub treści erotycznej do dziecka
- Nakłonienie dziecka do zachowań seksualnych przed kamerą
- Nakłonienie dziecka do wyrażenia zgody na spotkanie online lub offline

CO MAM ZROBIĆ, JEŚLI MOJE DZIECKO BYŁO WYKORZYSTYWANE SEKSUALNIE?

Wiadomość o tym, że Twoje dziecko było wykorzystywane seksualnie, jest szokująca i może spowodować wielkie zawirowania w rodzinie. Na początku może być Ci trudno uwierzyć lub zrozumieć, co się naprawdę wydarzyło, ponieważ w większości przypadków nie ma wyraźnych przesłanek, że dochodzi do takiej sytuacji.

Wielu rodziców/opiekunów zgłasza, że po otrzymaniu wstępnych informacji doświadczyli różnorodnych emocji. To normalne, że jako rodzic/opiekun czujesz różne emocje, takie jak niedowierzanie, smutek, złość czy strach, z którymi musisz sobie poradzić, a oprócz Ciebie także Twoje dziecko i cała rodzina. Twoje dziecko może również wykazywać zmiany w zachowaniu i zmagać się z emocjami, a wahania emocjonalne mogą być bardzo duże. Dziecko może m.in. okazywać złość, powściągliwość i/lub niepokój, co może zwiększyć Twoją niepewność i bezsilność jako rodzica/opiekuna.

Masz do odegrania ważną rolę we wspieraniu procesu powrotu do zdrowia dziecka i wzmacnianiu jego zdolności do adaptacji lub radzenia sobie z traumą, której doświadczyło. Dziecko musi czuć wsparcie i bezpieczeństwo, musi zostać wysłuchane przez osobę dorosłą i obdarzone zaufaniem, musi czuć, że się mu wierzy. Najważniejsze jest zachowanie spokoju, ale musisz także w tej sytuacji zadbać o siebie i szukać potrzebnego Ci wsparcia.

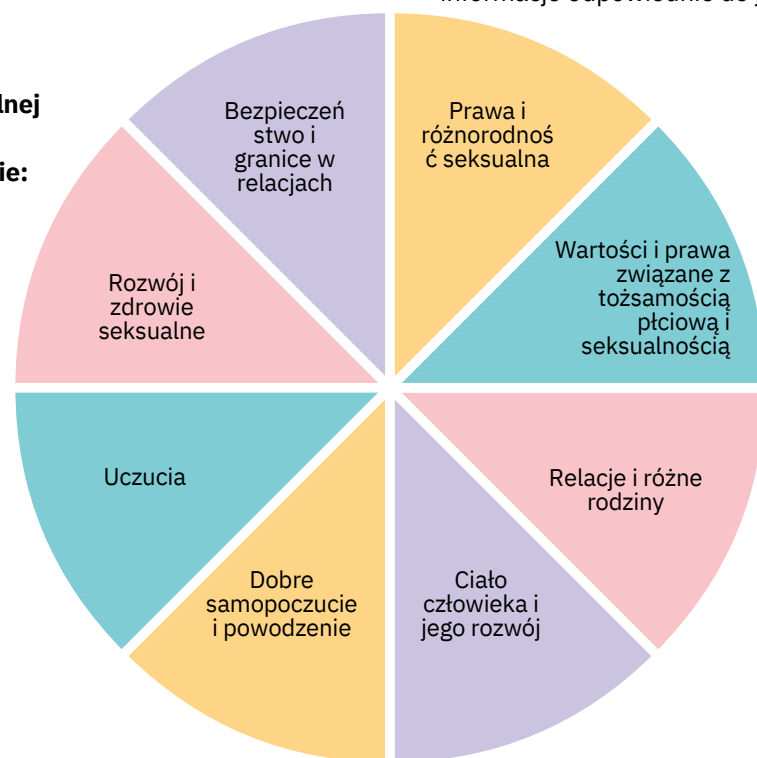
ROZMAWIANIE Z DZIECKIEM O ZDROWIU SEKSUALNYM

Już od najmłodszych lat Twoje dziecko może mieć pytania związane ze zdrowiem seksualnym, np. o tożsamość płciową, seksualność, własne ciało, granice i ich brak, a nawet na temat seksu. Dzieci podchodzą do nowych rzeczy z ciekawością, a kwestie związane z tożsamością płciową czy seksualnością rzadko postrzegane są w ich oczach jako krępujące czy trudne. Dlatego ważne jest, aby wcześniej zacząć rozmawiać na te tematy. Jeśli Twoje dziecko ma dobrą podstawową wiedzę na ten temat, jest lepiej przygotowane do oceny wszelkich otrzymanych informacji.

Celem edukacji seksualnej jest dostarczenie dziecku informacji oraz wspieranie zdrowia seksualnego i dobra dziecka. Przy tym jednocześnie poszerza się wiedzę dziecka na temat ciała i rozwoju seksualnego.

Za edukację seksualną odpowiedzialni są przede wszystkim rodzice/opiekunowie, ale stanowi ona również część głównego programu nauczania w szkole. Łatwiej rozmawiać z dziećmi o zdrowiu seksualnym, jeśli jest to normalny element wychowania, komunikacji w rodzinie i rozmów z dzieckiem. Ważne jest, aby zapewnić dziecku informacje odpowiednie do jego wieku i rozwoju.

W edukacji seksualnej omawiane są m.in. następujące kwestie:

O wszystkich tych kwestiach możesz rozmawiać ze swoim dzieckiem

Dobrze wiedzieć!

- Zapewnienie dziecku edukacji seksualnej może wydawać się trudne, ale nawet jeśli Ty nie będziesz na ten temat rozmawiać ze swoim dzieckiem, ono i tak będzie miało kontakt z tymi informacjami.
- Przygotuj się wcześniej: Pomyśl, jaką wiedzę chcesz przekazać swojemu dziecku i w jaki sposób.
- Twoje dziecko może zapytać o coś, co będzie dla Ciebie niekomfortowe lub nie będziesz pewny/-a, jak odpowiedzieć. W takim przypadku powiedz dziecku prawdę, przyznaj, że nie znasz odpowiedzi, ale dowiesz się i wtedy na to odpowiesz.
- Jeśli Twoje dziecko wydaje się niezainteresowane lub wycofane, spróbuj omówić sprawę później lub znajdź inny sposób na rozpoczęcie rozmowy. Skorzystaj z okazji, np. gdy oglądacie film i pojawiają się sytuacje, do których można się odnieść. Daj dziecku znać, że nawet jeśli nie chce w tej chwili o tym rozmawiać, zawsze może do Ciebie przyjść, gdy będzie na to gotowe.

Ważne jest, abyś jako rodzic/opiekun najpierw zastanowił się nad własnym poglądem na zdrowie seksualne, w tym na temat zdrowia seksualnego, tożsamości płciowej, seksualności i seksu. Kiedy już to sobie uświadomisz, łatwiej będzie rozpocząć rozmowę z dzieckiem.

- Jakie są Twoje poglądy i odczucia związane z tematem zdrowia seksualnego?
- Czy są jakieś kwestie, o których trudno Ci rozmawiać? Jeżeli tak, doinformuj się w tych kwestiach.
- Jaką edukację seksualną chciałbyś/chciałabyś zapewnić swojemu dziecku?

JAK MOŻESZ CHRONIĆ SWOJE DZIECKO PRZED PRZEMOCĄ SEKSUALNĄ?

PRAWO DO
DOBREGO
ZDROWIA

Dzieci mogą doświadczyć przemocy seksualnej w różnych sytuacjach. W Internecie może ona występować w formie wiadomości z podtekstem seksualnym lub prób o nagie zdjęcia. Ważne jest, aby rodzic/opiekun posiadał wiedzę na ten temat, ponieważ wtedy będzie mógł edukować dziecko i ostrzegać je, a tym samym zapewniać mu bezpieczeństwo i wsparcie w przypadku narażenia na jakąkolwiek formę przemocy.

Bycie ofiarą przemocy seksualnej lub groomingu może mieć różny wpływ na dziecko. Dziecko może nie rozumieć, że otrzymanie od innej osoby nagiego zdjęcia lub materiałów pornograficznych jest równoznaczne z przemocą seksualną. Może się to wydawać „normalne”, ponieważ dziecko lub jego przyjaciele często tego doświadczyli. W niektórych przypadkach dziecko może mieć poczucie, że taka sytuacja nie miała żadnych szczególnych konsekwencji. Jednak inne dzieci mogą odczuwać lęk, depresję, wyrzuty sumienia, wstyd, strach lub obwiniać się. Jeszcze inne dzieci mogą odczuwać objawy fizyczne, takie jak bóle głowy, bóle brzucha lub problemy ze snem.

Większość dzieci opowiada o tym, co się zdarzyło, swoim przyjaciołom, a nie rodzicom/opiekunom. Dlatego bardzo ważne jest, abyś jako rodzic/opiekun był świadomy wszelkich zmian w zachowaniu Twojego dziecka i był przy nim, kiedy będzie Cię potrzebować. Wszystkie uczucia, jakie okazuje Twoje dziecko, są ważne. Należy przypominać dziecku, które padło ofiarą przemocy seksualnej lub czynności seksualnej, że to nie jego wina, nawet jeśli było w to zaangażowane. Za to zawsze odpowiadają dorośli i zawsze jest to przemoc.

Dobrze wiedzieć!

Istnieje kilka czynników zapobiegawczych, które mogą zmniejszyć prawdopodobieństwo wykorzystania seksualnego dziecka. Jednym z nich jest bliski kontakt z dzieckiem. Warto dążyć do dobrej, szczerzej i pełnej zaufania relacji z dzieckiem, w której będzie czuło się ono komfortowo, rozmawiając z Tobą o wszystkim, co przychodzi mu na myśl. Dziecko z silnym poczuciem własnej wartości może łatwiej wyznaczać granice i uniemożliwiać innym ich przekraczanie. Jeśli dziecko zostanie poinformowane o potencjalnych zagrożeniach, może łatwiej będzie mu dostrzec znaki wskazujące na niebezpieczne sytuacje lub rozmowy.

Kiedy rozmawiasz z dzieckiem na temat wykorzystywania seksualnego, ważne jest, aby komunikować się z dzieckiem szczerze, ale mówić w sposób dla niego zrozumiały. Aby rozpocząć rozmowę, możesz skorzystać z jednej z poniższych sugestii:

- Wiesz, że nikt nie może dotykać Twojego ciała bez Twojego pozwolenia?
- Zawsze możesz powiedzieć „nie”, jeśli czegoś nie chcesz – to Ty decydujesz o swoim ciele.
- Zawsze powinieneś/powinnaś powiedzieć mnie lub innej zaufanej osobie dorosłej, jeśli wydarzy się coś, z czym poczujesz się niekomfortowo lub czego nie zrozumiesz.
- Nie martw się moją reakcją. Rozwiążemy to razem.

ROZWÓJ SEKSUALNY DZIECKA

Rozwój seksualny dziecka przebiega etapami i jest normalną i przewidywalną częścią dorastania i rozwoju. Niektóre zachowania i wyrażenia dziecka związane z okresem dojrzewania mogą Cię zaskoczyć, zmartwić lub zdenerwować. Dlatego dobrze jest mieć wiedzę na temat okresu dojrzewania dziecka, tego, co się z nim wiąże i jak może przejawiać się w zachowaniu.

W poniższej tabeli opisano dojrzewanie dzieci i to, jak przejawia się ono w ich zachowaniu. Poniższe pozycje przedstawiają okres dojrzewania u dzieci według ogólnych kryteriów. Należy jednak pamiętać, że każde dziecko rośnie i rozwija się w swoim własnym tempie.

Okres dojrzewania i zachowanie dzieci w tym okresie

0–2 lata

Dzieci są ciekawe swojego ciała i rozwijają swoją podstawową wiedzę na jego temat poprzez dotyk i eksplorację. Nie wstydzą się bycia nago. Odkrywają swoje genitalia w taki sam sposób jak inne części ciała i może im się to podobać. W tym wieku zachowania seksualne zgodnie z ich definicją nie występują. Dzieci zaczynają rozróżniać płęć i dostrzegać różnice między dziećmi i dorosłymi.

2-5 lat

Dzieci są ciekawe swojego ciała i rozwijają swoją podstawową wiedzę na jego temat poprzez dotyk i eksplorację. Dzieci zaczynają rozwijać poczucie własnej tożsamości płciowej i stają się bardziej świadome fizycznych różnic między dziećmi. Zaczynają rozwijać poczucie prywatności.

6-8 lat

Dzieci mają podstawową wiedzę na temat zachowań seksualnych, ról i dojrzewania. U niektórych dzieci proces dojrzewania rozpoczyna się wcześniej. Ciekawość ciała może wzrosnąć i dziecko zaczyna zadawać pytania na temat tego, skąd się biorą dzieci. Świadomość własnego ciała i narządów płciowych rośnie. Dzieci mogą zacząć używać wulgaryzmów lub negatywnych określeń narządów płciowych i wykorzystywać je, aby komuś dokuczyć. Lepiej zdają sobie sprawę z tego, że różnią się pod wieloma względami, na przykład wyglądem, zachowaniem, rolą i uczuciami.

9-12 lat

Dojrzewanie to punkt zwrotny w rozwoju dziecka. Zmiany hormonalne prowadzą do zmian fizycznych, takich jak powiększenie piersi u dziewcząt i powiększenie jąder u chłopców. W okresie dojrzewania dzieci mogą żywić uczucia o charakterze seksualnym, mieć pociąg do innych, a także w większym stopniu interesować się seksem i związkami.

Dzieci mogą także zacząć szukać informacji u swoich rówieśników lub w Internecie. Wiele dzieci uaktywnia się w Internecie, a nawet zaczyna wysyłać swoim rówieśnikom wiadomości o charakterze seksualnym lub nagie zdjęcia. Może to być nawet spowodowane presją rówieśników i potrzebą przynależności do grupy.

Dobrze wiedzieć!

Dzieci potrzebują otwartego i wolnego od osądów środowiska, aby uczyć się o seksie, tożsamości płciowej i seksualności oraz odkrywać te sfery życia. Jest to integralna część rozwoju dziecka, a Ty jako rodzic/opiekun możesz pomóc mu cieszyć się swoim ciałem, tożsamością płciową i seksualnością w zdrowy sposób. Obserwuj rozwój seksualny swojego dziecka, zachęcaj go do wyrażania swoich potrzeb i bycia ciekawym. Bądź wzorem do naśladowania w dostarczaniu dokładnych informacji odpowiednich do wieku dziecka. Należy zdać sobie sprawę, że okres dojrzewania trwa dość długo, nawet wiele lat. Dzieci osiągają dojrzałość płciową w różnym wieku. Może to być wiek od 8 do 18 lat w przypadku dziewcząt i od 9 do 15 lat w przypadku chłopców. Dlatego też rówieśnicy mogą znajdować się na bardzo różnym poziomie. Uważa się, że dziecko osiągnęło dojrzałość płciową, gdy u chłopców następuje wytrysk, a u dziewcząt rozpoczyna się krwawienie miesiączkowe. Jednak na tym nie kończy się okres dojrzewania, a w ciele i rozwoju dziecka zajądą jeszcze znaczne zmiany.

PRAWO DO
ZDROWEGO
ROZWOJU

Pamiętaj:

- Stwórz środowisko, w którym dziecko będzie czuło się bezpiecznie i komfortowo ze swoją tożsamością płciową.
- Wspieraj i twórz środowisko, w którym dziecko będzie mogło wyrazić swoją tożsamość płciową lub seksualność, nie będąc osądzanym, karanym ani wyśmiewanym.
- Rozmawiaj otwarcie z dzieckiem o wszystkich aspektach seksu w sposób, który ono rozumie.
- Bądź dostępny, aby odpowiedzieć na pytania dziecka i udzielić szczegółowych informacji.
- Szanuj prywatność, życie osobiste i granice swojego dziecka.
- Wspieraj swoje dziecko w decydowaniu o własnym ciele i jego wyborach.
- Buduj zaufanie i wzajemny szacunek oraz udzielaj wskazówek.

POMAGANIE DZIECKU W BYCIU BEZPIECZNYM W INTERNECIE

PRAWO DO
BYCIA
BEZPIECZNYM

Ogólnie rzecz biorąc, Internet i media społecznościowe należy uznać za dobre i bezpieczne miejsce dla dzieci. Dzieci korzystają z Internetu do celów edukacyjnych, hobby, gier i komunikowania się z innymi. Środowisko cyfrowe w najlepszym wydaniu wspiera rozwój dziecka, zwiększając jego wiedzę, umiejętności i dobre samopoczucie. Należy jednak zdawać sobie sprawę, że w Internecie czyhają różne zagrożenia. Nie wszystkie materiały w sieci są przeznaczone dla dzieci, przez co mogą być one narażone na cyberprzemoc, mowę nienawiści, przemoc, grooming lub niewłaściwe treści o charakterze seksualnym.

Dziecko, które wysyła swoje nagie zdjęcia

Robienie sobie zdjęć i nagrywanie filmów oraz wysyłanie ich znajomym lub publikowanie w mediach społecznościowych jest częścią codziennego życia dzieci. Ważne jest, aby rodzice przestrzegali ograniczeń wiekowych w mediach społecznościowych. Udostępnianie nagrań to sposób na dobrą zabawę i interakcję z rówieśnikami. Jednak dzieci mogą zostać poproszone o zrobienie zdjęć lub nakręcenie filmu, na którym są skąpo ubrane lub nagie. Taka prośba może być skierowana przez rówieśników, dorosłych, których dziecko zna, lub nieznajomych. Małe dzieci (5–11 lat) nie powinny w ogóle korzystać z mediów społecznościowych. Jeśli osoba dorosła poprosi dziecko o przesłanie nagiego zdjęcia, jest to przestępstwo. Jeżeli dziecko wysyła swoje nagie zdjęcie osobie dorosłej, odpowiedzialność za to zawsze ponosi osoba dorosła.

Należy przestrzec dzieci, aby nigdy nie udostępniały swoich zdjęć nieznajomym, niezależnie od tego, czy są to nagie zdjęcia, czy jakiegokolwiek inne. Nie powinny też nigdy wysyłać nagich zdjęć rówieśnikom lub znajomym. Po wystaniu lub opublikowaniu zdjęcia można je rozpowszechniać w Internecie bez niczyjej kontroli. Zainteresowanie własnym ciałem i ciałem innych jest normalną częścią rozwoju seksualnego dziecka. Dziecko może nie mieć nic przeciwko przesłaniu nagiego zdjęcia, jeśli ktoś o to poprosi – może to być zarówno przerażające, jak i ekscytujące. Małe dzieci nie rozumieją, nie umieją, nie są w stanie i nie wiedzą, jak odnieść się do takich próśb.

Dobrze wiedzieć!

Dzieci potrzebują informacji, wsparcia i ochrony, ale także jasnych granic, aby zachować bezpieczeństwo w Internecie. Informacje pomagają chronić dzieci przed niebezpieczeństwem. Obowiązkiem rodzica/opiekuna jest poinformowanie dzieci, aby zachowały ostrożność podczas korzystania z Internetu. Jeśli Twoje dziecko czuje się bezpiecznie, a Wasze relacje są dobre i trwałe, jest bardziej prawdopodobne, że opowie Ci ono o swoich doświadczeniach internetowych, które je martwią, przerażają lub ranią. Pamiętaj, aby zawsze być blisko ze swoim dzieckiem.

W jaki sposób jako rodzic/opiekun możesz wspierać i chronić swoje dziecko, aby było bezpieczne w Internecie?

- Bądź obecny i interesuj się tym, jak Twoje dziecko korzysta z Internetu. Stwórz otwarte i bezpieczne środowisko, w którym dziecko będzie czuło się komfortowo, rozmawiając o tym, jak korzysta z Internetu i mediów społecznościowych. Zachęć je, aby podzieliło się z Tobą wszystkim, co mogło sprawić, że poczuło się ono niepewnie lub niekomfortowo.
- Rozpocznij rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie oraz udostępniania zdjęć i filmów, gdy tylko Twoje dziecko zacznie korzystać z Internetu i mediów społecznościowych. Czasami rodzice nie są pewni, w jakim wieku powinno być dziecko, by zacząć z nim o tym rozmawiać, jednak nigdy nie jest za wcześnie, jeśli dziecko już zaczęło korzystać z mediów cyfrowych.
- Rozmawiaj ze swoim dzieckiem o zagrożeniach związanych z Internetem otwarcie i w sposób dostosowany do jego wieku i rozwoju. Powiedz dziecku, że nie powinno udostępniać swoich zdjęć w Internecie.
- Ustal granice. Określ jasne zasady dotyczące czasu spędzanego przed ekranem i odpowiednich treści. Ważne jest przestrzeganie ograniczeń wiekowych w grach wideo, mediach społecznościowych i stronach internetowych. Promuj zdrową równowagę pomiędzy tym, czym można bawić się w Internecie, a innymi formami rozrywki.

CHRONIENIE SWOJEGO DZIECKA W INTERNECIE

Żyjemy w epoce cyfrowej, a nasze dzieci często określa się mianem „pokolenia cyfrowego”. Jak wpływa to na prywatność i rozwój dzieci?

Prywatność jest ważna dla rozwoju społecznego dzieci. Ochrona prywatności w Internecie to nowe zjawisko społeczne, które nawet dorosłym trudno jest zrozumieć. Uważa się, że dzieci są szczególnie narażone na naruszenie ich wolności osobistej, zwłaszcza ze względu na brak umiejętności cyfrowych i świadomości ryzyka. Zagrożenia w Internecie, takie jak przemoc seksualna, mogą mieć szkodliwy wpływ na rozwój człowieka zarówno w okresie dzieciństwa, jak i dojrzewania, czy nawet w życiu dorosłym. Dlatego ważne jest uznanie i poszanowanie prawa dzieci do aktywności w Internecie, przy jednoczesnej ochronie ich prywatności.

Świeć przykładem. Zastanów się, co publikujesz o swoim dziecku w Internecie.

Jako rodzic/opiekun powinieneś zwrócić szczególną uwagę na swoje zachowanie w Internecie, zwłaszcza to, które może mieć wpływ na Twoje dziecko. Na przykład należy dokładnie przemyśleć udostępnienie zdjęć dzieci w Internecie, na portalach, na których znajdują się inni dorośli. Dzieci mogą czuć presję, aby zawsze dobrze się zachowywać i dobrze wyglądać, by potem otrzymywać akceptację w formie „polubień” od znajomych rodziców w mediach społecznościowych.

Może to mieć negatywny wpływ na ich samoocenę w późniejszym życiu. Rodzice/opiekunowie muszą mieć świadomość tego, co publikują w mediach społecznościowych, mając na celu przede wszystkim dobro swoich dzieci, a nie własne. Nie zaleca się udostępniania zdjęć swoich dzieci w Internecie – zwłaszcza bez ich zgody. Nasze zachowanie w Internecie pozostawia cyfrowe ślady.

Dobrze wiedzieć!

• Edukuj swoje dziecko na temat prywatności i korzystania z Internetu

Dzieci muszą być świadome wpływu, jaki korzystanie z Internetu może mieć na nie i na innych. Nawet starsze dzieci mają trudności ze zrozumieniem złożoności Internetu i wielu niebezpieczeństw, jakie można w nim znaleźć. Dlatego niezwykle ważne jest, aby powiedzieć dziecku, że:

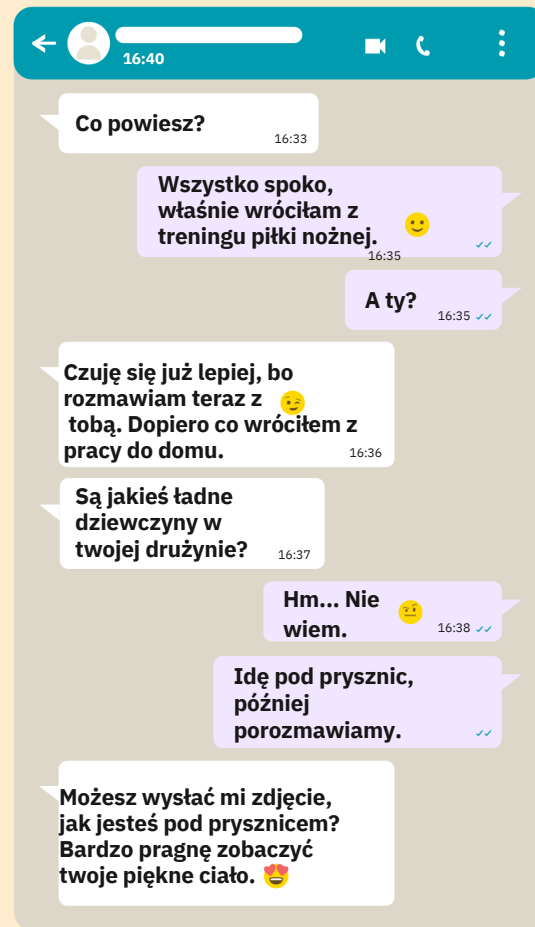
- Kiedy dziecko publikuje treści w Internecie, traci nad nimi kontrolę. Można je udostępniać, zapisywać lub drukować. To, że zdjęcia lub filmiki zostały usunięte, nie musi oznaczać, że zniknęły. Dlatego dziecko powinno dobrze się zastanowić, zanim samodzielnie opublikuje treści w Internecie, i zawsze pytać o zgodę przed opublikowaniem w Internecie treści innych osób.
- Dziecko nie powinno podawać nieznanym danym osobowych (takich jak numer telefonu, adres, nazwa szkoły lub innych informacji). Należy pamiętać, że niektórzy ukrywają się za fałszywym kontem.
- Dziecko powinno używać silnych haseł i nie udostępniać ich innym osobom.
- Treści w Internecie mogą być nieodpowiednie i nierzetelne. Zachęcaj dziecko, aby krytycznie odnosiło się do tego, co widzi w Internecie.

• Zarządzaj dostępem dziecka do treści i promuj otwartą komunikację.

Prywatność, kontrola rodzicielska i ustawienia w aplikacjach, urządzeniach i mediach społecznościowych to przydatny sposób na zminimalizowanie zagrożeń związanych z Internetem. Pamiętaj jednak, że to tylko część dostępnych zabezpieczeń. Dbaj o to, by nadal regularnie rozmawiać ze swoim dzieckiem i wykazywać zainteresowanie tym, co robi w Internecie. Buduj zaufanie u dziecka, aby dzieliło się z Tobą wszystkim, z czym czuje się nieswojo w swoim otoczeniu, lub tym, co budzi w nim niepewność.

NIEZNANA DOROSŁA OSOBA PROSI O NAGIE ZDJĘCIA DZIECKA

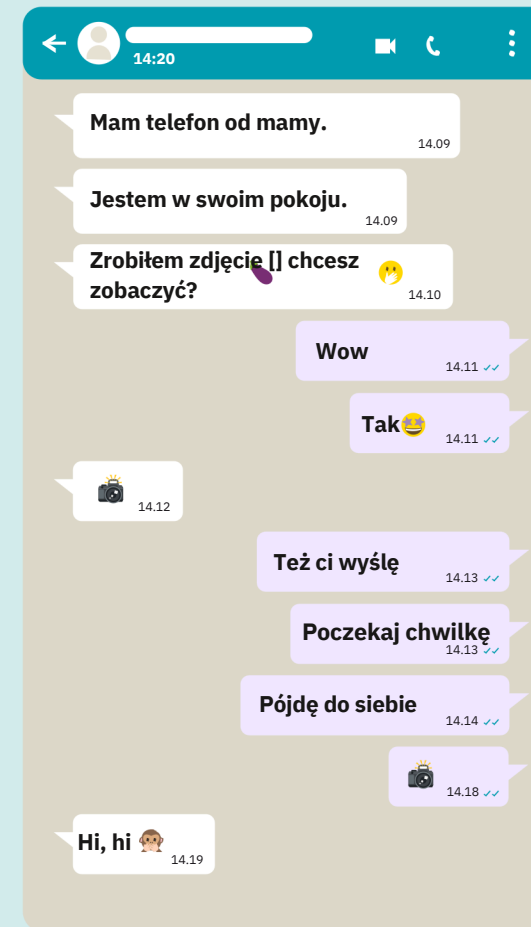

Jest kilka wyraźnych sygnałów w rozmowach, na które możesz uczulić swoje dziecko:

- Ktoś prosi Cię o zachowanie prywatności rozmowy lub ciągle wysyła Ci wiadomości.
- Ktoś prosi Cię o dane osobowe.
- Ktoś prosi Cię o przestanie mu nagić zdjęć lub wysyła do Ciebie takie zdjęcia.
- Ktoś wysyła Ci wiadomość o charakterze seksualnym lub pyta o Twoje doświadczenia seksualne.

Ważne jest, aby w takich sytuacjach dziecko przestało odpowiadać na połączenia przychodzące, zablokowało tę osobę na wszystkich portalach społecznościowych i w telefonie oraz powiedziało o tym zaufanej osobie dorosłej. Warto zrobić zrzut ekranu rozmowy, gdyż może to być dowód. Ważne jest zgłoszenie takich rozmów na policję.

DWOJE DZIECI ROBI SOBIE NAWZAJEM ZDJĘCIA NARZĄDÓW PŁCIOWYCH I WYSYŁA JE SOBIE

Rozmawiając z dzieckiem o tym, co się wydarzyło, weź pod uwagę następujące kwestie:

- Porozmawiaj otwarcie z dzieckiem o tym, co się wydarzyło. Ważne jest, aby nie czuło wstydu ani skrępowania z powodu zainteresowania własnym ciałem i ciałem innych.
- Wyjaśnij dziecku konsekwencje wysyłania nagić zdjęć lub umieszczania ich w Internecie lub mediach społecznościowych. Po opublikowaniu obrazu dziecko nie ma już nad nim kontroli.
- Zgadź się z tym, że to „może być ekscytujące”, ale pamiętaj, że jest to niebezpieczna zabawa.

ZAUWAŻASZ, ŻE TWOJE DZIECKO OGLĄDA PORNOGRAFIĘ NA SWOIM KOMPUTERZE, A KIEDY PODCHODZISZ BLIŻEJ, ZMIENIA STRONĘ

- Zachowaj spokój. Jeśli musisz pomyśleć o tym, jak zareagujesz, daj sobie trochę czasu.
- Znajdź odpowiednie miejsce i czas na rozmowę z dzieckiem.
- Zależnie od wieku dziecka modelowa rozmowa na temat oglądania treści pornograficznych może się różnić. Należy pamiętać, że młodzi ludzie interesują się seksem i oglądanie treści o charakterze seksualnym może być dla nich ekscytujące. Jednak treści pornograficzne nie są przeznaczone dla dzieci i nastolatków i mogą wyrządzić im krzywdę.
- Pornografia i seks to nie to samo. Pornografia daje bardzo błędne pojęcie o seksie: nie ma tam komunikacji lub jest ona znikoma, nie ma mowy o granicach ani zgodzie, nie jest ważna antykoncepcja ani ochrona przed chorobami przenoszonymi drogą płciową, nie ma intymności ani całowania, przedstawia nierealistyczny wygląd, nierealistyczne sytuacje i przesadną przyjemność seksualną, a do tego pokazuje dużą nierównowagę sił i przemoc.
- Dzieci zasługują na coś lepszego niż dowiadywanie się o seksie z pornografii.

PAMIĘTAJ, ABY
BYĆ
DOSTĘPNYM DLA
SWOJEGO
DZIECKA

Projekt CSAPE ma na celu zapobieganie przemocy seksualnej wobec dzieci poprzez promowanie edukacji seksualnej i wsparcie młodych ludzi przejawiających zainteresowanie dziećmi o charakterze seksualnym. Projekt CSAPE realizowany jest we współpracy kilku organizacji: Save the Children Finland, Save the Children Albania, Save the Children North West Balkans, KMOP – Social Action and Innovation Centre (Centrum Działań Społecznych i Innowacji) w Grecji oraz Barnaheill – Save the Children Iceland.

LAYOUT / ILLUSTRATIONS: KAISA ESKOLA 2023

Finansowane przez
Unię Europejską

Sponsorowane przez Unię Europejską.
Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie
poglądami autorów i niekoniecznie
odzwierciedlają poglądy reprezentowane
przez Unię Europejską lub Komisję Europejską.
Ani Unia Europejska, ani władze nie mogą
ponosić za nie odpowiedzialności.

